

7/1325

7/1326, 1327, 1328

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 331
Konu : Soru Önergesi

01.2008
25 OCAK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.01.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2562 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/1325, Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/1326, 1327 ve 1328 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/1325 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/1326 (1 sayfa)
- 3-Görüş 7/1327 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/1328 (1 sayfa)

7/1325

7/1326, 1327, 1328

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 331
Konu : Soru Önergesi

.01.2008
25 OCAK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.01.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2562 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/1325, Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/1326, 1327 ve 1328 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/1325 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/1326 (1 sayfa)
- 3-Görüş 7/1327 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/1328 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Hasan MACİT
İstanbul Milletvekili****Esas No****: 7/1325**

Ülkemiz tarımını orta ve uzun vadede en çok etkileyecek faktörlerden biri devam eden Dünya Ticaret Örgütü, Tarım Anlaşması, İleri Tarım Müzakereleri'dir. 2001 yılı Gelişmiş Ülkelerin(GÜ) taahhüt süresinin bitimiyle Doha'da başlayan ve 2006 yılında Hongkong'ta başarısızlıkla sonuçlanan, resmi ve gayri resmi müzakerelerin yeniden başladığı yönünde bilgilere ulaşılmaktadır. Bu kapsamda;

SORU 1-Gelişmiş ülkelerin müzakere sürecini kendi beklentilerine göre yönlendirme iradeleri sonucu genel olarak tarifelerde indirim öngörülen müzakere sürecinde, tarımda gelişmiş ülkelerle mukayese edildiğinde üretimde ülkemiz aleyhine maliyet farkının ancak gümrük vergileriyle dengelendiği koşullarda ithalat karşısında, tarımsal üretimimizin rekabet edebilirliğini sağlamak için ülkemizin pozisyonu nasıldır?

CEVAP 1- Çok farklı ilgi, yapı ve çıkar peşinde koşan 152 ülkenin üye olduğu Dünya Ticaret Örgütü'nde tarım konusu müzakerelerin en can alıcı konusudur. Müzakerelerin başlangıcında ülkemizin almış olduğu müzakere pozisyonu, her türlü müzakere formatında kararlı bir şekilde takip edilmektedir. Müzakereler ülkelerin oluşturdukları çıkarcı grupları arasında yapılmaktadır. Bu bağlamda Türkiye; gelişme yolundaki ülkelere daha ziyade korumacı pozisyona sahip olan G-33 ülkeler grubunun aktif bir üyesidir.

Türkiye bir yandan Gelişmiş Ülkelerin iç destekleri önemli ölçüde azaltmalarını, ihracat sübvansiyonlarını ortadan kaldırmalarını ve yüksek tarife indiriminde bulunmalarını isterken, diğer taraftan tek koruma aracı olan tarife indiriminde daha düşük, mutedil tarife indirimleri yapmamızı savunmaktadır. Bunun yanında Tarım Anlaşmasında daha önceki turda gelişme yolundaki ülkelere tanınan özel ve lehte muamele hükümlerinin, bu müzakere turunda da anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olması görüşünü savunmaktadır. Ayrıca, Türkiye, Gelişmiş Ülkelerin ihracat sübvansiyonlarını sonlandırmaları, iç desteklemelerini azaltmaları ve yüksek oranda tarife indiriminde bulunmalarını isteme yanında ülkemizin gıda güvenliği, geçim güvencesi ve kırsal kalkınma bakımından önem arz eden ürünlerinde hiç tarife indirimini yapmamak veya cüzi oranda bir tarife indirimine sahip olma konusunda çaba sarf etmektedir.

Her ne kadar Hong Kong Bakanlar Konferansı başarısızlıkla sonuçlanmışsa da; yukarıda bahsedilen hususlar Türkiye'nin savunduğu biçimde ayrıntılı olmasa da Bakanlar Bildirgesinde yer almıştır. Buna göre, Gelişme Yolundaki Ülkeler belirli sayıda hassas ve özel üründe ya hiç ya da cüzi oranlarda tarife indirimini yapmak, asgari destekte hiç indirim yapmamak, dışarıdan gelecek ucuz ve büyük miktarlardaki ithalat baskısına karşı iç üretimin sürdürülebilirliğini sağlamak ve dünya piyasalarındaki dalgalanmaların etkisinden korunmak için gerekli olan Özel Tarımsal Koruma Mekanizmasına sahip olacaktır. Daha az tarife indirimine konu olan özel ve hassas ürünlerin sayısı ve bunlara uygulanacak muamele ile Özel Tarımsal Koruma Mekanizmasının kapsamı da müzakere edilmektedir. Diğer taraftan, Hong Kong Bakanlar Konferansının ardından Türkiye gibi asgari destek dışında destek taahhüdü bulunmayan ülkelerin iç desteklerinde indirim gitmemesi yönünde ifadeler yer almaktadır. Benzer şekilde, Gelişmiş Ülkelerce yapılan doğrudan ya da dolaylı ihracat sübvansiyonları da birbirine paralel olarak 2013 yılında sonlandırılacaktır. Bu durum, ülkemizi olumlu yönde etkileyecektir.

SORU 2-Tarımsal üretim yapımızda var olan yapısal sorunlar, girdi maliyetlerinin yüksekliği ve uygulanmakta olan tarım politikalarının ürün maliyetini yükselttiği açıktır. Üretim sorunu

olan ülkemiz için girdi desteği ve fiyat desteği verilmesi vazgeçilmez bir önceliktir. Müzakere sürecinden değinilen destekleme enstrümanlarını korumaya dönük ve ülkemiz gibi, Gelişme Yolundaki Ülkelerin yeterince faydalanmalarını sağlayacak bir sonuç bekliyor musunuz?

CEVAP 2- Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde ülkemiz gelişme yolundaki ülke statüsünde yer almaktadır. Şu anda yürütülen müzakereler çerçevesinde Toplu Destek Ölçümü (AMS) taahhüdü bulunmayan gelişme yolundaki ülkelerin "de minimis" indiriminden muaf tutulması hususu Hong Kong Bakanlar Konferansı'nda yer almaktadır. Kısacası ülkemiz için % 10 olan de minimis seviyesi korunacaktır. Daha önce taahhüdümüz olmayan mavi kutu kapsamındaki destekleme tedbirlerine sahip olunabilecektir. Yeşil kutu destekleme tedbirlerinde ise Gelişme Yolundaki Ülkeler lehine ilerlemeler beklenmektedir.

SORU 3-Müzakere sürecinde, sürecin en önemli konusunun tarım olduğu bilinen bir gerçektir. Tarım konusunda asıl söz sahibi olması gereken ise Bakanlığımızdır. Bu doğrultuda, müzakere sürecinde Bakanlığınızın yeterince etken olduğunu düşünüyor musunuz? Dünya Ticaret Örgütü konusunda uzman niteliğe sahip yeterli kadronuz var mı? Konu ile ilgili uzmanlaşmış kadrolardan siyasi mülahazaların ötesinde ülkemizin menfaatini sağlamaya dönük ve müzakere sürecinde etkin olabilmek için yeterince yararlanıyor musunuz?

CEVAP 3- Türk tarımını doğrudan etkileyen Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) İleri Tarım Müzakerelerindeki gelişmeler Bakanlığımızca aktif olarak yakından takip edilmektedir. Bilindiği üzere dış ticaret müzakereleri Devlet Bakanlığına bağlı Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) koordinatörlüğünde yapılmaktadır. Bakanlığımız, DTÖ Nezdinde Daimi Temsilciliğimiz ve DTÖ ile ilgili konularda koordinatör görevini üstlenen Dış Ticaret Müsteşarlığı ile yakın temas ve işbirliği içinde ülkemizin menfaatlerini en üst düzeyde korumak amacıyla çalışmalarını yürütmektedir.